

[illegible]

وَأَوْفُواْ
بِعَهْدِ
اللّهِ إِذَا
عَاهَدتُّمْ
وَلاَ
تَنقُضُواْ
الأَي.ْمَانَ
بَعْدَ
تَوْكِيدِهَ
75; وَقَدْ
جَعَلْتُمُ
اللّهَ
عَلَيْكُمْ
كَفِيلاً
إِنَّ اللّهَ
يَعْلَمُ مَا
تَفْعَلُونَ
وَلاَ
تَكُونُواْ
كَالَّتِي
نَقَض.َتْ

غَزْلَهَا
مِن بَعْدِ
قُوَّةٍ
أَنكَاثًا
تَتَّخِذُونَ
أَيْمَانَكُمْ
دَخَلاً
بَيْنَكُمْ
أَن تَكُونَ
أُمَّةٌ هِيَ
أَرْبَى مِنْ
أُمَّةٍ
إِنَّمَا
يَبْلُوكُمُ
اللّهُ بِهِ
وَلَيُبَيِّنَنَّ لَكُمْ
يَوْمَ
الْقِيَامَةِ
مَا كُنتُمْ
فِيهِ
تَخْتَلِفُونَ] "Antlaşma yaptığınız zaman, Allah'a karşı verdiğiniz sözlüğe, yerine getirin. Allah'ı kendinize kefil kılarak pekiştirdikten sonra yeminleri bozmayın.
Şüphesiz Allah yaptıklarınızı bilir. Bir topluluk diğer bir topluluktan daha (güçlü;cedil; ve) ¸oktur diye yeminlerinizi aranızda bir hile ve fesat sebebi yaparak, ipliğini iyice eğirip ¸ktan sonra (tekrar) ¸p bozan kadın gibi olmayın. Allah bununla sizi ancak imtihan eder. Hakkında ayrılığa ¸ş; ¸n; ¸z şeyleri kıyamet ¸n; size elbette ¸klayacaktır" (Nahl 16/91-92) anlamındaki ¸yetler, ¸minlerin meşru yeminlerine bağlı kalmalarının gereği ve ehemmiyeti hususunda ¸nemli mesajlar ¸ermektedir. ¸sl;man gereksiz yere yemin etmemeli, fakat yemin ettiğinde de- bu yemin meşru bir yemin ise -mutlaka ona bağlı kalmalı ve yeminini bozmamalıdır. ¸nk; yemin, yukarıda da belirttiğimiz gibi Allah'ı şahit tutmak anlamına gelir. Yemin bazen bir ihtiya¸ haline gelebilir. Yargılama hukukunda bir ispat vasıtası veya tezkiye unsuru olarak yemine başvurulması bunun ¸nneklerindendir. Kur¸n-ı Kerim¸de vasiyet edecek kişinin şahit tutarken şahitlerin nasıl yemin edeceklerini ¸k¸a zikretmesi de ihtiyaca binaen yemine başvurulabileceğini ¸stermektedir (Maide 5/106-108) . Dili Yemine Alıştırmama ¸zeni En ¸zeli dilimizi yemine alıştırmamaktır. Dilini yemine alıştıran bir kişi, yaptığı yeminleri unutarak veya başka sebeplerle bozabilir ve ¸ylece dinen sorumlu konuma ¸ş;er. B¸yle bir duruma ¸ş;memek ¸in dilimizi yemine alıştırmamalıyız. Yalan yere olmadık¸a ve ¸eğin gizlenmesine yahut bir haksızlığa ve yanlışla aracı kılınmadık¸a her ne kadar yemin etmek dinen meşru kılınmış ise de ¸mk¸n mertebe yeminden uzak durmak gerekmektedir. Yeminin Mahiyeti ve Meşruiyeti Yemin, ¸zl¸kte kuvvet ve sağlamlık anlamına gelmektedir. Bundan dolayı sağ ele yemin denmektedir. Terim olarak ise, bir işi yapıp yapmamak veya bir şeyin doğruluğu veya yanlışlığı hususunda

söylenen; günde; lendirmek için Allah'ın adını zel bir biçimde anmaktır. Mesela 'Vallahi falan işi yaptım veya yapmadım yahut yapmayacağım veya yapacağım' demek bir yemindir. Yemin dilde kullanılan en önemli tekit ve pekiştirme unsurlarındandır. Bunun için indir ki insanlara hitap eden ve insanlar için indirilmiş bulunan Kur'an-ı Kerim'de de yemin etkin bir şekilde yer almıştır. Kur'an-ı Kerim ve Hz. Peygamberin Sünneti yeminin meşrû olduğunu göstermektedir. Kur'an-ı Kerim'de Cenab-ı Hak yarattığı bazı önemli şeylere yemin etmiştir. Sözgelimi Kur'an'da kaleme ve yazıya yemin edilmiştir ki [2] bu İslam'ın ilme verdiği önemli ortaya koymaktadır. Bazı sureler yeminle başlamaktadır. Bakara suresinin 225. ve Maide suresinin 89. ve yetinde Yüce Allah'ın, yemin etme amacıyla değil de yalnızca dil alışkanlığıyla söylenilen yemin-i lağv (boş yemin)lerden dolayı kullarını sorumlu tutmayacağı, sorumluluk getiren yeminin bir işi yapıp yapmama hususunda Allah'ın adını anarak söyleme anlamındaki yemini mün'akide (söz yemini) olduğu ifade edilmekte, bu tür yeminlere riayet edilmesi emredilmekte ve yeminini bozanların keffaret vermesi gerektiği açıklanmaktadır. Rasûlullah (a.s.) ihtiyaç hissettiğinde bizzat kendileri de yemin etmişlerdir. Onun yemin ederken en çok kullandığı tabirlerden birisi: 'Canım (veya Muhammed'in canı) elinde olana yemin ederim ki...' diye başlayan yemin kalıbıdır. [3] Yukarıda da belirttiğimiz gibi yemin eden kişi, yemin ettiği şeye Allah'ı şahit tutmuş olmaktadır. Mesela, dil alışkanlığıyla söylenilen boş ve lağv cinsinden olmaksızın bir şeyi yapmaya yahut ta yapmamaya yemin eden kişi, adeta Yüce Allah'la o hususta bir akit yapmış gibidir. Bunun için yemin, samimi müminler arasında çok büyük bir taahhüt ifade etmektedir. İşte bundan dolayı bile yalan yere yemin etmek en büyük günahlardan sayılmıştır. Kur'an-ı Kerim'deki 'Ey iman edenler! Akitlerinizi yerine getiriniz' (Maide, 5/1) mealindeki 'yet, müminlerin akitlerine riayet etmeleri hususunda kesin bir talimat vermektedir. Şüphesiz yeminler de yerine getirilmesi gereken bu akitlere dahildir. [4] Yemin ya: 'Vallahi, Billahi, Tallahi' denilmekle Allah'ın zatına veya Allah'a yemin edilmesi haline gelen 'Rahman ve Rahim' gibi mübarek isimlerinden birine veya 'Allah'ın izzeti ve kudreti' gibi sıfatlarından birine and için mükellef olur. Allah'dan ve O'nun sıfatlarından başka şeylere, mesela peygamberlere, yaratıklardan birinin başına ve hayatına yemin edilmez. 'Kasem ederim', 'Yemin ederim', 'Şehadet ederim', 'Allah ile ahd olsun', 'Uml;zerime yemin olsun', 'Uml;zerime ahd olsun' sözleri de birer yemin sayılır. [5] Allah'ın isim ve sıfatları söylenmeden yemin amacıyla kullanılan bir takım ifadelerin yemin sayılabilmesi için toplumun ortak kabulü ve alınmaktadır. Bu bakımdan toplumumuzda kullanılan 'Kur'an arpsın, Kabe hakkı için, ekmek arpsın' gibi sözlerin de yemin olarak değerlendirilmesi ve bu şekilde yapılan yeminler bozulduğu takdirde keffaret vermesi gerekir. Aynı şekilde İslam terbiye ve hıkmına son derece aykırı olmakla birlikte 'Şeyle yaparsam kâfir olayım' yahut 'Yahudi, Hristiyan olayım', yahut 'Allah'ın

kulu, Peygamberim ümmeti olmayayım’, yahut ‘Kıblesi başka tarafa olanlardan olayım’ yahut ‘Allah ruhumu imansız alsın’ yahut ‘Peygamberin ümmetinden olmayayım’ gibi sözleri yemin maksadı ile söyleyen kişi bu sözlerle yemin etmiş olur. Bu gibi sözlerden sakınmak gerekir. Ağzından böyle bir söz çikan kişi, hemen tevbe edip Yüce Allah’tan af ve bağışlanma dilemelidir.^[6] Yemin, Allah'ın isim ve sıfatlarından birine ant içmekle yapıldığı için bir şeyi yapmamak için vallahi, billahi ve benzeri bir sözle yemin eden bir kimsenin yaptığı yemine uyması gerekir. Ancak açıklanacağı üzere, yemine uyduğu takdirde, bir vazife veya bir iyiliğin yapılmaması gibi bir şey söz konusu ise yemin bozulur, sonra da keffareti ödenir. Yeminin şakası olmaz. Yeminin ciddisi de şakası da geçerli olur. Bu bakımdan şaka ile de olsa yemin etmemelidir. Yeminlerin hükmü, örfe kullanılan sözlere göredir. Yemin edenin maksad ve niyetine göre değildir. Yapılan yeminin geçerli sayılması için yemin eden kişinin akıllı ve ergenlik çağına ulaşmış olması şarttır. Delinin ve çocuğun yemini sahih olmaz. Yemin Allah adına yapılır. Hz. Peygamber (a.s.), ‏ إن الله عز وجل ينهاكم أن تحلفوا بآبائكم فمن كان حالفا فليحلف بالله او ليصمت ‘Yüce Allah babalarınız üzerine yemin etmenizi yasaklamıştır. Öyleyse kim yemin edecekse Allah’a yemin etsin ya da sussun’ buyurmuştur."^[7] Bu bakımdan Allah’tan başkasına yemin edilmemelidir. Bu hadiste Allah’tan başkası adına yemin edilmesi yasaklanmıştır. Bu anlamda pek çok hadisi şerif bulunmaktadır. Yemin'in Çeşitleri Yemin, üç çeşittir. Bunlar boş yemin (yemin-i lağv), yalan yemin (yemin-i ğamus) ve söz yemini (yemin-i mün’akide) dir. Boş Yemin (Yemin-i lağv) Boş yemin (Yemin-i Lağv), dil alışkanlığıyla yemin amacı olmaksızın günlük konuşmalarda kişinin ağzından çikan yemin ile yanlışlıkla yahut doğru olduğu zannedilerek yapılan fakat gerçeği yansıtmayan yemindir. Bu çeşit yeminden dolayı keffaret gerekmez. Bundan dolayı Allah'ın affetmesi ve bağışlaması umulur. Zaten lağv, itibara alınmayacak sözür. Dolayısı ile lağv (boşuna) yeminde yemin akdi veya kastı bulunmamaktadır. Burada herhangi bir yalan kastı ve amacı olmadığı için kişi yemin etmiş sayılmamaktadır. Mesela bir kimse, borcunu ödemediği halde ödediğini zannederek yemin etse; böyle bir yemin, boş yemin (yemin-i lağv) olur. Yalan kastı olmaksızın ve doğru zannedilerek yapılan fakat gerçek olmadığı anlaşılan bu tür boşuna yeminlerden dolayı Yüce Allah’ın ahiret hayatında kişiyi sorumlu tutmayacağı ayetlerden anlaşılmaktadır.^[8] Bu yemine ‘lağv’ denilmesinin sebebi, dinen ona itibar edilmemesinden ve herhangi bir sonuç yüklenmemesindendir. Çünkü lağv, faydasız şey demektir. Bir kimse, faydasız bir şey söylese ‘lağv (boşuna) konuştu’ denir. İşte yanlışlıkla yapılan veya dil alışkanlığı ile yemin amacı taşımaksızın söylenen yeminler bu türdendir. Dinen bu tür yeminlerin yapılması da doğru bulunmamaktadır. Yalan Yemin (Yemin-i Gâmus) Yalan yemin (Yemin-i Gâmus), kasten yalan yere yapılan yemindir. Mesela borcunu ödemediğini bildiği halde bir kişinin borcunu ödediğine dair yaptığı yemin bu kabildendir. Yalan yeminler, büyük günahlardandır. Yüce Allah’ın kişiyi sorumlu tutacağı asıl yemin, işte bile bile yalan yere yapılan bu tür yeminlerdir. Bu tür yeminlerin vebalini

keffaret de temizleyemeyeceği için bunların keffareti yoktur. Diğer bir deyişle bunun günahından keffaret ile de kurtulmak mümkün değildir.

إِنَّ

الَّذِينَ

يَشْتَرُونَ

بِعَهْدِ

اللّهِ

وَأَيْمَانِ

07;ِمْ ثَمَنًا

قَلِيلاً

أُوْلَـئِكَ

لاَ خَلاَقَ

لَهُمْ فِي

الآخِرَةِ

وَلاَ

يُكَلِّمُهُ

05;ُ اللّهُ

وَلاَ

يَنظُرُ

إِلَيْهِمْ

يَوْمَ

الْقِيَامَة

16; وَلاَ

يُزَكِّيهِم

18; وَلَهُمْ

عَذَابٌ

أَلِيمٌ "Şüphesiz, Allah’a

verdikleri sözü ve yeminlerini az bir karşılığa değişenler var ya, işte onların ahirette bir

payı yoktur. Allah kıyamet günü onlarla konuşmayacak, onlara bakmayacak ve onları

temizlemeyecektir. Onlar için elem dolu bir azap vardır" (Al-i imran [3/77](#)) anlamındaki ayet,

böyle bir yeminin ne kadar büyük günah olduğu hususunda önemli

mesajlar vermektedir. Hz. Peygamber (a.s.) yalan yere başkasının malını almak için

yemin etmenin Allah'a ortak koşmak, adam öldürme, anaya babaya isyan etmek gibi

büyük günahlardan olduğunu bildirmiştir.[\[9\]](#) Yalan yere yemin eden kişinin

işlediği bu büyük günah sebebiyle tevbe etmesi, Allah'tan af dilemesi ve

istiğfarda bulunması gerekir. Çünkü yalan yemin Allah'a karşı büyük

bir saygısızlıktır. Böyle büyük bir günahın keffaretle silinmesi

mümkün değildir. Bundan dolayı tevbe edip mağfiret dilemek ve bu yüzden bir

kimsenin hakkı zayi olmuşsa onu mümkün mertebe telafi edip hakkı zayi olan kişi ile

helalleşmek gerekir. Yalan Yere Yemin Büyük Günahlardandır

Kur’n-ı Kerim’de yalan yere yeminin, Allah’ın gazabına uğramış

olanların niteliklerinden sayılması ve özellikle kafirlerin ve münafıkların yalan yere

yaptıkları yeminlere örnekler verilerek yaptıkları bu hareketin çirkinliğinin ortaya

konması, bunun ne derece büyük bir vebal olduğunu göstermektedir.

الم تر الى

الذين تولوا

قوما غضب الله

عليهم ما هم

منكم و لا منهم
و يحلفون على
الكذب و هم
يعلمون اعد
الله لهم
عذابا شديدا
انهم ساء ما
كانوا يعملون
اتخذوا
ايمانهم جنة
فصدوا عن سبيل
الله فلهم
عذاب مهين اعا
kendilerine gazap ettiği bir topluluğu dost edinenleri görmez misin? Onlar ne sizdendirler,
ne de onlardan. Onlar bile bile yalan yere yemin ederler. Allah onlara çetin bir azap
hazırlamıştır. Gerçekten onların yaptıkları şey ne kötüdür! Onlar
yeminlerini kalkan yapıp (insanları) Allah’ın dininden alıkoydular. Bunun için onlara
alçaltıcı bir azap vardır.” (Mücadele, 58/14-16) يوم
يبعثهم الله
جميعا
فيحلفون له
كما يحلفون
لكم و يحسبونه
انهم على شيئه
الا انهم هم
الكاذبون اعتل
hep birden dirilteceği, onların da (kendilerini kurtaracak) bir iş üzerinde olduklarını sanarak
size yemin ettikleri gibi Allah’a da yemin edecekleri günü düşün! İyi
bilin ki, onlar şüphesiz, yalancılardır” (Mücadele, 58/18). و
لا تطع كل حلاف
مهين هماز
مشاء بنميم
مناع للخير
معتد اثيم عتل
بعد ذلك زنيم
ان كان ذا مال و
بنين اعتد اثيم عتل
kınayan, durmadan söz taşıyan, iyiliği hep engelleyen, saldırgan, günaha dadanmış,
kaba saba; bütün bunlardan sonra bir de soysuz olan hiç kimseye mal ve
oğulları vardır diye, sakın boyun eğme” (Kalem 68/ 10-14) Yalan yere yemin, hakikatin
gizlenmesine ve gerçeğin ters yüz edilmesine, dini değ&erleri alet etmek anlamına
gelir. Bunu yapan kişi, Allah'ı yeminine şahid göstererek insanları kandırmaya
çalışmakta ve böylece Allah’ın adını istismar etmektedir. Bu nedenle Hz.
Peygamber, büyük günahlardan birinin de yalan yemin olduğunu ifade
buyurmuştur.[\[10\]](#)

وَلاَ

تَتَّخِذُواْ

أَْْماَكُمْ05;ْ دَخَلاً
بَيْنَكُمْ
فَتَزِلَّ
قَدَمٌ
بَعْد.َ
ثُبُوتِهَا
وَتَذُوقُواِ
18; الْسُّوءَ
بِمَا
صَدَد.تُّمْ
عَن سَبِيلِ
اللّهِ
وَلَك.ُمْ
عَذَابٌ
عَظِيمٌ
 "Yeminlerinizi aranızda hile ve fesat sebebi yapmayın. Sonra sağlamca bastıktan sonra ayak(larınız) kayar da Allah yolundan sapmanız sebebiyle kötü azabı tadarsınız. Ahirette de sizin için büyük bir azap vardır"(Nahl 16/94)
meâlindeki âyet-i kerime, yalan yeminin cezasına işaret etmektedir. Başkalarını kandırma için yalan yere yemin etme vasfı Şeytan işidir. و
قاسمهما اني
لمكا من
الناصحين “(Şeytan)
‘Gerçekten ben size öğüt verenlerdenim’ diye yemin de etti.
(Araf , 7/21) Yalan yere yemin öyle büyük bir günahtır ki, onun günahından keffaretle kurtulmak da mümün değildir. Böyle bir günah işleyen kişinin, bir daha böyle bir günah işlememeye söz vererek yalanına şahit gösterdiği Allah'a tevbe edip af dilemekten başka çaresi yoktur. Bununla birlikte bu yolla başkalarının hakkı gasp edilmişse, bu hakkın, sahibine ödenmesi gerekir. Bu bağlamda özellikle bir takım dünya menfaatleri için yalan yere yemin ederek insanları kandırmaya çalışmak İslam ahlâkında şiddetle yasaklanmıştır. Peygamber efendimiz, الحلف
منفقة ااسلعة
ممحقة للبركة " (Ticarette yalan) yemin, (tüccarın zannınca) mala rağbeti artırır. (Halbuki gerçekte) kazancı giderir"[11] Yeminin bazı şeylere siper yapılması Kur’ân-ı Kerim’de yerilmektedir. Mesela kötü bir malı satabilmek için yemini kalkan yapmak asla tasvip edilemez. Hatta doğru bile olsa, alış veriş yaparken yemin etmemelidir! Söz Yemini (Yemin-i Mün’akide) Söz yemini (Yemin-i Mün'akide), mümün bulunan ve geleceğe ait olan bir şey hakkında yapılan yemindir. ‘Vallahi ben yarın borcumu vereceğim, vallahi ben falan kimse ile konuşmayacağım’ denilmesi gibi. Bu yemin yapılacak veya yapılmayacak bir işe Allah’a söz verilmiş olmaktadır. Bunun için bu yemine, daha anlaşılır bir ifade olmak üzere söz yemini demeyi seçtik. Söz yemininde aslanan yemine bağlı kalmaktır. Böyle bir yemine riayet edildiği takdirde keffaret gerekmez. Fakat yemin bozulursa, keffaret gerekir. Mesela ‘Allah’a yemin olsun artık sigara içmeyeceğim’ şeklinde yemin eden

bir kişi, sigara içerse, yeminini bozmuş olur. Böyle bir kişi hem yemini bozduğu için hem günaha girer hem de bundan dolayı yemin keffareti ödemekle yükümlü hale gelir. Bu tür yeminlere riayet edilmemesinden dolayı keffaret gerekir. Ancak söz yeminine riayet edildiği takdirde, bir takım hakların zayı olması, bazı haksızlıklara sebep olunması, genel bir zararın ortaya çıkacak olması veya dini yahut dünyevi bir takım görev ve sorumlulukların yerine getirilememesi söz konusu olacaksa bu yemin bozulur ve yemin keffareti ödenir. Ayrıca, Cenab-ı Hak'tan af dlenir. Söz yemininde, farz olan bir ibadeti terk etmemek, bir haramı işlememek gibi dini vecibeleri yerine getirme veya haramlardan sakınma türünden işler için yapılan yeminlere bağlı kalınması ve yeminin bozulmaması gerekir. Bu tür yeminlerin bozulması hem keffaret gerektirir hem de günaha sebep olur. Tevbe ve istiğfar etmesi gerekir. Ayrıca yemin keffareti öder. Bazı yeminlerin ise dinen bozulması gerekir. Söz gelimi namaz kılmamak, içki içmek, adam öldürmek gibi Allah’n haram kıldığı bir şeyi yapmaya yemin eden kişinin bu yeminini bozması gerekir. Bu, dini bir zorunluluktur. Böyle bir kişinin yeminini bozması sonra da yemininin keffaretini vermesi ve böyle bir yemin ettiği için de Cenab-ı Hakka tevbe ve istiğfar edip bağışlanma dilemesi gerekir. Hz. Peygamber; hayır yapmamaya yemin eden bazı kişileri uyarmış[12] ve

حلف على يمين
فرأى غيرها
خيرا منها
فليكفر عن
يمينه وليفعل
الذى هو خير
منه “…Kim bir iş için yemin eder de sonra ondan başkasını yapmakta hayır görürse, daha hayırlı gördüğü ne ise onu yapsın ve ettiği yemin için de keçret ödesin"[13] َ
والله، لأن
يلجَّ أحدكم
بيمينه في
أهله آثم له
عند الله من أن
يعطي
كفَّارته
التي افترض
الله عليه "Allah'a yemin olsun ki, bir kişinin ailesine eziyet verecek yemininde ısrar etmesi, yeminini bozup da Allah'ın farz kıldığı kefareti vermesinden Allah katında daha büyük günahtır"[14] buyurmuştur.

وَلاَ
تَجْعَلُواْ
اللّهَ
عُرْضَةً
لِّأَيْمَانِكُمْ أَن
تَبَرُّواْ
وَتَتَّقُواْ
وَتُصْلِحُواْ
بَيْنَ

النَّاسِ
وَاللّهُ
سَمِيعٌ
عَلِيمٌ لاَّ
يُؤَاخِذُكُ
05;ُ اللّهُ
بِاللَّغْوِ
فِيَ
أَيْمَانِكُ
05;ْ وَلَكِن
يُؤَاخِذُكُ
05; بِمَا
كَسَبَتْ
قُلُوبُكُمْ
وَاللّهُ
غَفُورٌ
حَلِيمٌ اilyik etmemek, takvaya
sarılmamak, insanlar arasını ıslah etmemek yolundaki yeminlerinize Allah’ı siper
yapmayın. Allah hakkıyla iştir, hakkıyla bilendir. ا Allah sizi, kasıtsız yeminlerinizden
dolayı sorumlu tutmaz, fakat sizi kalplerinizin kazandığı (bile bile yaptığınız) yeminlerden sorumlu
tutar. Allah çok bağışlayandır, halîmdir. (Hemen cezalandırmaz, mühlet
verir)’ (Bakara 2/224-225) anlamındaki ayetlerde yeminler bahane edilerek iyilik etme,
fenalıktan korunma, dargınlıkları barıştırmaya gibi hayırlı işlerde Allah’ı ortada bir engel gibi
tutmaya çalışmanın yanlışlığına işaret edilmektedir. Demek ki güzel ve hayırlı işleri
yapmayacağına yemin edip de Allah’ı bunlara engel göstermeye kalkışmak
yanlıştır. Burada iki türlü çirkinlik vardır. Biri, bir takım hayırlı ve iyi işleri
yapmaktan uzak kalmak, diğeri ise hayırdan uzak kalmaya bahane olarak yeminini
göstermektir. Böyle bir yemine Allah’ın rızası olmadığı halde güya
Allah’a verdiği sözü yerine getirme adına iyilik ve hayırdan uzak kalmak ve
güya iyilik ve hayır yapmak istiyor da yemini olduğu için yapamıyor imajı
vermek… Bu ayetlerde bu tür çirkinliklere kapı açacak anlayışlar
reddedilmektedir. Yemin Keffareti Kişinin gelecekte bir şeyi yapacağına veya yapmayacağına dair
ettiği yeminin (mün’akide yemin) bozulması halinde keffaret gerekir.

لاَ
يُؤَاخِذُكُ
05;ُ اللّهُ
بِاللَّغْوِ
فِي
أَيْمَانِكُ
05;ْ وَلَـكِن
يُؤَاخِذُكُ
05; بِمَا
عَقَّدتُّمُ
الأَيْمَانَ
فَكَفَّارَت
15;هُ إِطْعَامُ
عَشَرَةِ
مَسَاكِينَ

مِنْ
أَوْسَطِ مَا
تُطْعِمُونَ
أَهْلِيكُمْ
أَوْ
كِسْوَتُهُمْ
أَوْ
تَحْرِيرُ
رَقَبَةٍ
فَمَن لَّمْ
يَجِدْ
فَصِيَامُ
ثَلاَثَةِ
أَيَّامٍ
ذَلِكَ
كَفَّارَةُ
أَيْمَانِكُمْ إِذَا
حَلَفْتُمْ
وَاحْفَظُواْ
أَيْمَانَكُمْ كَذَلِكَ
يُبَيِّنُ
اللّهُ
لَكُمْ
آيَاتِهِ
لَعَلَّكُمْ
تَشْكُرُونَ
“Allah, boş bulunarak ettiğiniz yeminlerle sizi sorumlu tutmaz. Ama bile bile yaptığınız yeminlerle sizi sorumlu tutar. Bu durumda yeminin keffareti ailenize yedirdiğinizin orta hallisinden on yoksulu doyurmak, yahut onları giydirmek ya da bir köle azat etmektir. Kim (bu imkanı) bulamazsa onun keffareti üç gün oruç tutmaktır. İşte yemin ettiğiniz vakit yeminlerinizin keffareti budur. Yeminlerinizi koruyun. Allah size ayetlerini işte böyle açıklıyor ki şükredesiniz” (Maide 5/89) anlamındaki ayet, bu keffaretin nasıl yerine getirileceğini açıklamaktadır. Normalde keffaret, yemin bozulduktan sonra ödenir. Söz gelimi ‘Allah’a yemin olsun, şu işi yapacağım veya yapmayacağım’ şeklinde yemin ettikten sonra herhangi bir sebeple bu yeminini tutamayan ve bozan kimsenin yemin keffareti ödemesi gerekir. Günümüzde yemînin keffâreti, on fakiri sabah akşam günde iki öğün doyurmak yahut bir fıtır sadakası miktarından az olmamak üzere, yiyecek bedelini kendilerine vermek veya on fakiri giydirmektir. Bunlardan birini yapmaya gücü yetmeyenler ise, yemin keffareti olarak, ardarda üç gün oruç tutarlar. Bir şeyi yapmamak için yemin eden bir kimsenin yeminine uyması gerekir. Ancak yemine uyulduğu takdirde, bir vazife veya bir iyiliğin yapılmaması gibi bir şey söz konusu ise yemin bozulur, sonra da keffaret verilir. Fakat dinen yapılması sakıncalı olan bir şeyi yapmamak için yapılan yemine uymak gerekir. Böyle bir yemini bozan kimsenin de yemin keffareti ödemesi ve Cenab-ı Hak'tan af dilemesi gerekir. Haram işlemek, ibâdet

yapmamak gibi dinen yasaklanmış şeyleri işlemek için yemin eden kişi hemen yeminini bozmalı ve yemin keffareti vermelidir. Keffaretler, bir yönüyle dünyevi açıdan bir cezadır. Uhrevi açıdan da yemini bozmaktan dolayı Ahirette karşılaşılabacak cezadan kurtuluş için bir ibadettir.

 [1] Bu bölüm Din İşleri Yüks ek Kurulu Uzmanı Dr. Ekrem KELEş tarafından hazırlanmıştır. [2] Kalem, 68/1. [3] Örnek olarak bk. İbn Mâce, Keffaret 1.I, □□676; Ahmed, IV, 16. [4] Yazır, Muhammed Hamdi, Hak Dini Kur’an Dili, III, 1801-1802, Eser □□Neşriyat, İst. 1971. [5] Bilmen, Örmer Nasuhi, Büyük İslam □□İlmihali, s. 308. Bilmen Yayınevi, Baskı tarihi yok, [6] bk. Heyet, İlmihal, II, 26. İSAM, [7] Buhari, Eyman 4, VII, □□221; Müslim, Eyman 1. II, 1266. [8] Maide 5/89. [9] bk. Buhârî, Eyman, 16, 18, VII/228-229; Müslim, İman 220, 221, I, □□122,123 [10] Buhî, Edeb, 6, □□VII, 71. [11] Buhârî, Büyû 26, □□III, 12; Müslim, Müsâkât, 27. II, 1228; Ebu Dâvud, Büyû 6. III, 630. [12] Buhâri, Sulh 10, III, 170; Müslim, Müsakat(22) 19 □□(Hadis No:1557), II, 1192 [13] Buhârî, Ahkâm 5, □□6, VIII, 106;Eymân 1, VII, 216; Müslim, Eyman(27) 19, (1652) II, 1274. [14] Müslim, Eym

[islam ve Hayat,Güncel Vaaz ve Hutbeler](#)